

TOEPASBAARHEID ECONOMISCHE STIMULERINGSMAATREGELEN IN DE FILMSECTOR

FILMPRODUCENTEN NEDERLAND

1. Samenvatting
2. Aanleiding en doelstelling onderzoek
3. Toepasbaarheid bestaande, generieke, economische stimuleringsmaatregelen in de filmindustrie
4. Knelpunten
5. Conclusie en Aanbeveling

- De Nederlandse filmindustrie ondervindt een concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland. De ons omringende landen kennen in tegenstelling tot Nederland, specifieke op de filmindustrie toegesneden economische stimuleringsmaatregelen. Het is daarom voor nationale en internationale producenten aantrekkelijk om in het buitenland te produceren, waardoor een belangrijk gedeelte van de Nederlandse audiovisuele infrastructuur verdwijnt.
- Dit onderzoek heeft als doel te inventariseren of de bestaande generieke stimuleringsmaatregelen, als uitgevoerd door AgentschapNL, (kunnen) worden toegepast in de filmindustrie en of deze (na eventuele aanpassing) een oplossing kunnen bieden voor het geconstateerde ongelijke speelveld.
- Ondernemingen in de filmsector kunnen in principe, net als alle MKB-ondernemingen, gebruik maken van bestaande, generieke stimuleringsinstrumenten om de financierbaarheid van de onderneming te verbeteren of om de lopende kosten van (technologisch) innovatieve projecten te verlagen. Zoals dit onderzoek echter uitwijst wordt er door bedrijven uit de filmindustrie beperkt gebruik gemaakt van de generieke maatregelen: van de 28 respondenten maken slechts 2 ondernemingen gebruik van de generieke stimuleringsmaatregelen en zijn voor nagenoeg alle bestaande regelingen bedrijven in de filmindustrie afgewezen. Hiervoor zijn grofweg 2 redenen aan te wijzen:
 - Bedrijven in de filmindustrie werken projectmatig. Projecten, zoals filmprojecten, komen niet in aanmerking voor regelingen gericht op bedrijven (zoals BMKB). Daarnaast kunnen bedrijven in de filmindustrie beperkt gebruik maken van regelingen die zijn gericht op het verlagen van de lopende kosten (zoals WSBO, RDA), aangezien zij relatief weinig werknemers in vaste dienst hebben.
 - De filmsector is voor bancaire instellingen slechts matig interessant. De filmsector is qua omvang en bancair verdienpotentieel beperkt maar banken moeten wel investeren in sectorspecifieke kennis om aanvragen te kunnen beoordelen. Hierdoor wordt beperkt gebruik gemaakt van alle regelingen die via bancaire instellingen of participatiemaatschappijen verlopen (zoals BMKB, GO).
- De bestaande generieke stimuleringsmaatregelen zijn beperkt toepasbaar in de project-gedreven filmindustrie. Het ligt niet voor de hand om een bestaande regeling aan te passen door het introduceren van een bestedingsverplichting van productiekapitaal om zodoende tegemoet te komen aan het oplossen van het concurrentienadeel. Om het probleem van het ongelijke speelveld op te lossen is het nodig om een Nederlandse specifieke stimuleringsmaatregel te ontwikkelen. Deze specifieke maatregel dient, conform de ons omringende landen, (mede) gericht te zijn op het aantrekken van buitenlands kapitaal zodat de nationale AV-industrie en de Nederlandse economie direct wordt gestimuleerd en de audiovisuele infrastructuur wordt hersteld.

2. AANLEIDING EN DOELSTELLING ONDERZOEK

RAPPORT ECONOMISCHE STIMULERINGSMAATREGELEN

Aanleiding

- Filmproducenten Nederland (FPN) is, samen met andere vertegenwoordigers uit de filmsector, in gesprek met de ministeries van Economische Zaken (EZ) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OC&W) om een oplossing te vinden voor het concurrentienadeel dat de Nederlandse filmindustrie ondervindt ten opzichte van het buitenland.
- De ons omringende landen kennen namelijk specifieke economische stimuleringsmaatregelen. Deze maatregelen hebben als uitgangspunt dat productiefinanciering of -subsidie ter beschikking wordt gesteld in ruil voor besteding van productiekapitaal in het land met de stimuleringsmaatregel. De afgelopen tien jaar zijn de middelen via filmfondsen en economische stimuleringsmaatregelen in het buitenland toegenomen, terwijl in Nederland bestaande economische maatregelen voor film zijn afgeschaft en de financiële middelen van o.a. het Filmfonds zijn afgenomen.
- Doordat Nederland een dergelijke stimuleringsmaatregel niet meer kent, produceren internationale producenten nagenoeg niet in Nederland en produceren Nederlandse producenten steeds meer in het buitenland. Hierdoor verdwijnt technische know how, bedrijvigheid, innovatiekracht en talent uit Nederland dat van belang is voor de productie van audiovisuele content in de breedste zin: (bioscoop)film, televisie en (serious) games.
- Er wordt door de FPN gepleit voor een (specifieke) economische steunmaatregel gericht op het stimuleren van de besteding van productiekapitaal in Nederland door nationale en internationale (film)producenten, waardoor het ongelijke speelveld met het buitenland wordt hersteld en de Nederlandse filmindustrie en de Nederlandse economie een impuls krijgt.
- Tijdens de Filmtop van 11 april j.l. is door de ministers van EZ en OC&W aangegeven dat er bij de ministeries de bereidheid is om generieke stimuleringsmaatregelen beter te (laten) benutten of aan te passen daar waar dat nodig of wenselijk is. In de komende maanden zal met de ministeries worden gesproken in welke mate de bestaande generieke stimuleringsmaatregelen en regelgeving (als uitgevoerd door het ministerie van EZ) een oplossing kunnen bieden voor de geconstateerde problematiek.
- Tijdens dit onderzoek werd bekend dat de Tweede Kamer een motie heeft aangenomen dat er in voorziet dat een interdepartementale werkgroep wordt geformeerd, onder aansturing van het ministerie van Financiën en waarin verder het ministerie van OC&W, het ministerie van EZ zijn vertegenwoordigd. Zij krijgen de opdracht te onderzoeken hoe een economisch stimuleringsprogramma, zoals bijvoorbeeld een tax shelter, voor de Nederlandse filmindustrie kan worden ingericht om een maximale positieve bijdrage te leveren aan het productieklimaat voor films in Nederland.

2. AANLEIDING EN DOELSTELLING ONDERZOEK

Doelstelling onderzoek

Het doel van het onderzoek is te inventariseren of de bestaande generieke stimuleringsmaatregelen (kunnen) worden toegepast in de filmindustrie en of deze (na eventuele aanpassing) een oplossing kunnen bieden voor het geconstateerde ongelijke speelveld.

Aanpak

- Op basis van de informatie als beschikbaar op de website van AgentschapNL is een verkort overzicht gemaakt van de bestaande generieke stimuleringsmaatregelen.
- De FPN heeft haar leden en de leden van Onafhankelijke Televisie Producenten (OTP), Documentaire Producenten Nederland (DPN) en de Vereniging voor Nederlandse Animatie Producenten (VNAP) gevraagd om inzicht te geven in welke mate zij op de hoogte zijn en gebruik maken van de reeds bestaande stimuleringsmaatregelen zoals die worden uitgevoerd door het ministerie van EZ middels een korte enquête.
- Er hebben gesprekken plaatsgevonden met 3 banken: Rabobank, Triodos Bank en ABN Amro en representanten uit de filmsector.

Opzet rapport

- *Hoofdstuk 2:* Het rapport zal ten eerste de generieke stimuleringsmaatregelen beschrijven, welke door AgentschapNL worden uitgevoerd en mogelijk in de Nederlandse filmindustrie kunnen worden gebruikt. Aansluitend worden de resultaten van de enquête gepresenteerd die inzicht geven in de mate waarin de leden van de FPN, OTP, DPN en VNAP gebruik maken van deze regelingen.
- *Hoofdstuk 3:* Vervolgens worden de knelpunten van de regelingen beschreven, die inzicht geven in de achterliggende redenen waarom bepaalde regelingen wel of niet van toepassing zijn op de Nederlandse filmindustrie, gebruik makende van de resultaten van het onderzoek en gesprekken met de sector en banken.
- *Hoofdstuk 4:* Ten slotte wordt afgesloten met een aanbeveling hoe het geconstateerde ongelijke speelveld met het buitenland kan worden opgelost.

3. TOEPASBAARHEID BESTAANDE GENERIEKE STIMULERINGSMAATREGELEN IN DE FILMINDUSTRIE

RAPPORT ECONOMISCHE STIMULERINGSMAATREGELEN

Bestaande, generieke stimuleringsmaatregelen

- De economische stimuleringsmaatregelen zoals die door het Ministerie van EZ en AgentschapNL worden uitgevoerd, zijn onder te verdelen in 4 hoofdcategorieën:
 - Innovatie & Kennis
 - Ondernemerschap
 - Internationaal Ondernemen
 - Energie
- Binnen deze categorieën zijn er 6 verschillende instrumenten die kunnen worden ingezet:
 - Financiering, zoals Samenwerking topsectoren & MKB Toeslageregeling Topconsortia Kennis en Innovatie,
 - Fiscaal, zoals Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO en de Innovatiebox)
 - Garanties, zoals Borgstelling MKB Kredieten (BMKB) en Groeifaciliteit
 - Verzekering, zoals de Exportkredietverzekering (EKV)
 - Informatie, zoals het Business Angels Programma
 - Inkoop, Aanbesteding van innovatie (Innovatief inkopen)
- De regelingen die vallen onder de eerste drie hoofdcategorieën: Innovatie & Kennis, Ondernemerschap en Internationaal Ondernemen zijn mogelijk van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie. Op de volgende pagina zijn de regelingen samengevat. De regelingen die vallen binnen de categorie Energie, gericht op duurzame of energiebesparende energie (zoals de EnergieInvesteringsafstrek (EIA), Milieu Investeringsaftrek (MIA/Vamil), Garantieregeling geothermie) zijn dermate afwijkend van de onderzoekscope dat deze niet in het onderzoek zijn betrokken.
- NB. In de bijlage zijn van de eerste drie hoofdcategorieën (Innovatie en Kennis, Ondernemerschap en Internationaal Ondernemen) een korte samenvatting van de bestaande regelingen bijgevoegd.

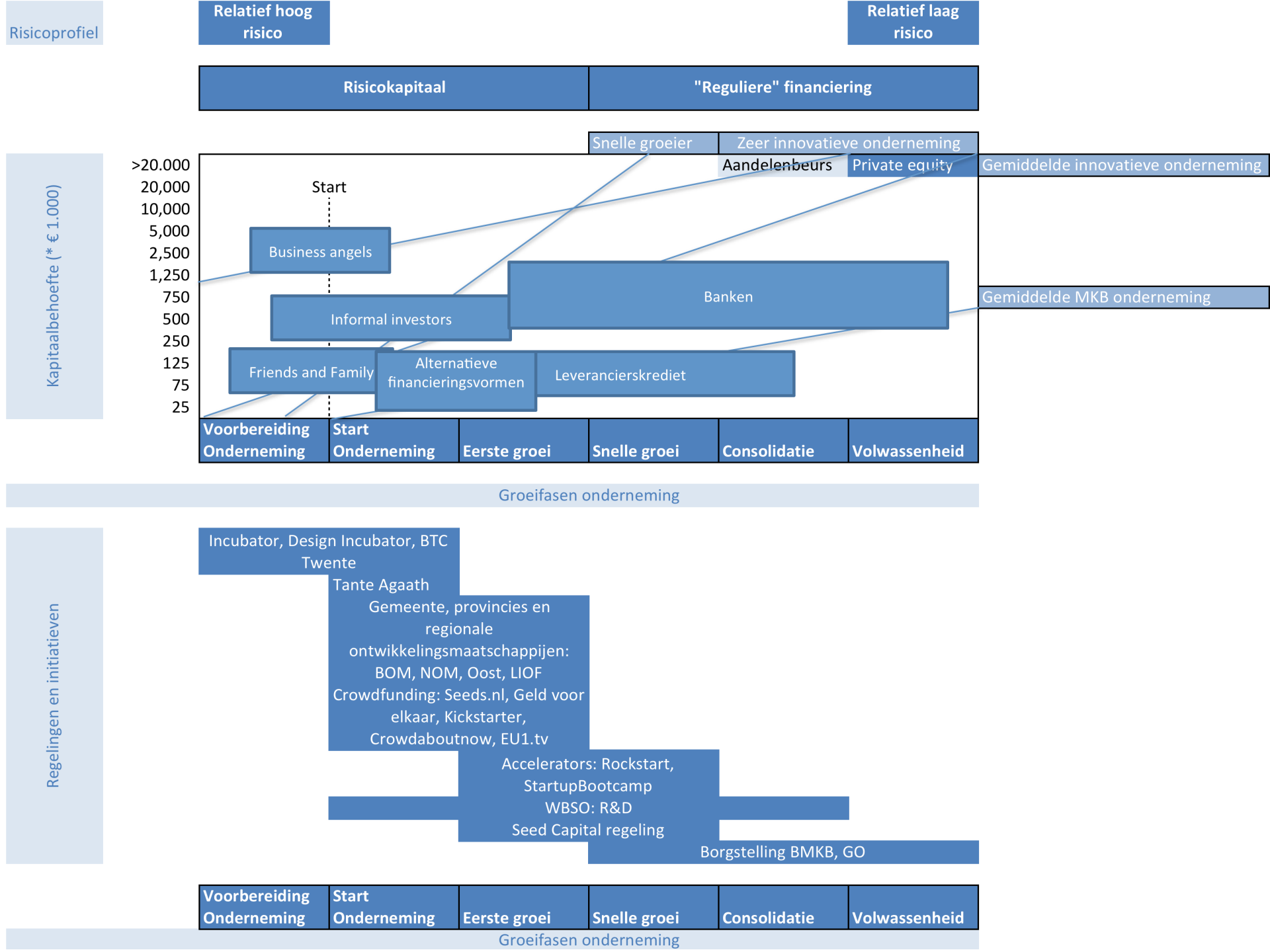

3. TOEPASBAARHEID BESTAANDE GENERIEKE STIMULERINGSMAATREGELEN IN DE FILMINDUSTRIE

Hoofdcategorie	Instrument	Titel	Korte omschrijving	Toepasbaar voor MKB ondernemers in de filmindustrie
Innovatie & Kennis	Financiering	Europese subsidie voor internationaal onderzoek en ontwikkeling KP7	Onderzoek met buitenlandse partners naar ontwikkeling van nieuwe producten of diensten	Nee
	Financiering	Samenwerking topsectoren & MKB Toeslageregeling		
	Financiering	Topconsortia Kennis en Innovatie	Stimuleren van samenwerking tussen ondernemers en onderzoekers	Ja
	Financiering	Eurostars	Onderzoek met buitenlandse partners naar ontwikkeling van nieuwe producten of diensten	Nee
	Financiering	Innovatie prestatiecontracten (IPC)	Samenwerking tussen MKB ondernemers uit de regio gericht op innovaties	Nee
	Financiering	Regeling MKB innovatiestimulering topsectoren	in ontwikkeling	Nee
	Fiscaal	Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO)	Verlagen loonkosten voor S&O werk	Ja
	Fiscaal	Innovatiebox	Winsten uit innovaties onderbrengen in de Innovatiebox	Nee
	Fiscaal	Research en Development Aftrek (RDA)	Overige kosten voor S&O werk verlagen	Ja
Inkoop	Aanbesteden van innovaties (Innovatiegericht inkopen)	De overheid is klant op specifieke werkvelden	Nee	
Financiering	Eureka	Europese samenwerking voor internationale R&D	Nee	
Ondernemerschap	Garanties	Innovatief MKB	Voor leningen van innovatieve MKB-er (met S&O verklaring)	Ja
	Garanties	Borgstelling MKB Kredieten (BMKB)	Leningen aan MKB	Ja
	Garanties	Groefaciliteit	Garantstelling voor risicokapitaal bij groei	Ja
	Garanties	Borgstelling MKB Kredieten Starters (Starters MKB)	Leningen aan MKB starters	Ja
	Garanties	Garantie Ondernemingsfinanciering (GO)	Leningen aan middelgrote ondernemers	Ja
	Informatie	Business Angels Programma	Voor starters	Ja
	Financiering	Microfinanciering	Combinatie van coaching en krediet tot 50k	Ja
	Financiering	Innovatiefonds MKB+	Innovatiekrediet, Seed Capital en Fund of Funds	Ja
Internationaal Ondernemen	Financiering	Finance for International Business (FIB)	Co-financiering voor buitenlandse expansie	Ja
	Informatie		Advies bij export	Nee

Bestaande, generieke stimuleringsmaatregelen voor de filmindustrie

- Ondernemingen in de filmsector kunnen in principe, net als alle MKB-ondernemingen, gebruik maken van bestaande, generieke stimuleringsinstrumenten om de financierbaarheid van de onderneming te verbeteren. De maatregelen die mogelijk van toepassing zijn op ondernemingen in de filmsector, zoals in de vorige bladzijde zijn aangegeven, zijn primair gericht op:
 - A. het verminderen van de lopende kosten van (technologisch) innovatieve bedrijven (zoals WBSO, RDA),
 - B. het opheffen van financieringsproblemen voor (innovatieve), startende én snelgroeiende ondernemingen (zoals BMKB, GO). Het ministerie van EZ zorgt er middels de bestaande regelingen voor dat (innovatieve) ondernemers hun ondernemingsplannen gemakkelijker gefinancierd krijgen door het verlagen van het risico van potentiële risicodragende financiers, waaronder banken en participatiemaatschappijen. Deze regelingen, die vallen onder de categorie Ondernemerschap, worden aan banken en participatiemaatschappijen aangeboden. Zij kunnen vervolgens de verstrekte leningen of risicokapitaal bij de regeling onderbrengen, waardoor kapitaal en ondernemerschap bij elkaar wordt gebracht. De regelingen zijn zo ontworpen zodat zij aansluiten bij de alle stappen die een reguliere onderneming maakt in de groei van start naar volwassenheid, zoals schematisch wordt weergegeven op de volgende pagina. Er wordt in het schema ook verwezen naar regionale regelingen.

Enquête

- Ondernemingen in de filmsector kunnen in principe gebruik maken van de hiervoor bestaande generieke regelingen, maar of zij ook daadwerkelijk gebruik maken van de aangeboden regelingen is onderzocht middels een enquête.
- Er is aan de leden van de hier onderstaande brancheorganisaties gevraagd of zij:
 - Bekend zijn met de door AgentschapNL uitgevoerde stimuleringsmaatregelen
 - Gebruik maken van de door AgentschapNL uitgevoerde stimuleringsmaatregelen
 - In de toekomst naar verwachting gebruik zullen maken van de door AgentschapNL uitgevoerde stimuleringsmaatregelen
 - Afgewezen zijn voor de door AgentschapNL uitgevoerde stimuleringsmaatregelen

Deelnemende brancheorganisaties:

- Filmproducenten Nederland (FPN)
- Onafhankelijke Televisie Producenten (OTP)
- Documentaire Producenten Nederland (DPN)
- Vereniging Nederlandse Animatie Producenten (VNAP)

Aantal respondenten:

- 28 respondenten, waarvan 14 Film en tv-productieondernemingen, 3 Documentaire-ondernemingen, 4 Cross- trans mediale ondernemingen, 2 Animatieondernemingen en 5 bedrijven waarvan de omschrijving niet is ingevuld.

De resultaten zijn weergegeven op de volgende pagina. *(Weergegeven wordt het aantal respondenten dat geantwoord heeft met ja: 6 respondenten zijn aldus bekend met het Innovatiekrediet).*

3. TOEPASBAARHEID BESTAANDE GENERIEKE STIMULERINGSMAATREGELEN IN DE FILMINDUSTRIE: GEBRUIK VAN DE REGELING

Regeling	Bekend met	Maakt gebruikt van	Zullen mogelijk gebruik maken van	Is afgewezen voor
Innovatiekrediet	6	1	2	2
Seed Capital-regeling	7	0	1	2
Fund-of-funds	6	0	0	0
MKB Innovatiestimuleringsregeling Topsectoren (MIT)	6	0	3	0
WBSO (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk)	8	2	3	2
Borgstelling MKB Kredieten (BMKB)	4	0	2	3
Business Angels Programma	4	0	1	2
Finance for International Business (FIB)	3	0	2	1
Garantie Ondernemingsfinanciering (GO)	2	0	2	3
Groefaciliteit	4	0	1	2
Research & Development Aftrek (RDA)	5	1	1	2
Anders	1	0	0	1

3. TOEPASBAARHEID BESTAANDE GENERIEKE STIMULERINGSMAATREGELEN IN DE FILMINDUSTRIE: GEBRUIK VAN DE REGULINGEN

Algemene conclusie:

- De WBSO is de bekendste maatregel (29% bekendheid) en Garantie Ondernemingsfinanciering is het minst bekend (7% bekendheid).
- Van de 28 respondenten maken 2 ondernemingen gebruik van de generieke stimuleringsmaatregelen: het innovatiekrediet, de WBSO en de RDA.
- De regulingen die het meest door respondenten worden genoemd om in de toekomst een aanvraag voor in te dienen zijn:
 - de WBSO (38% van de respondenten die de regeling kent),
 - de nieuwe MIT (50% van de respondenten die de regeling kent),
 - het innovatiekrediet (34% van de respondenten die de regeling kent),
 - GO (100%, van de respondenten die de regeling kent) en
 - BMKB (50% van de respondenten die de regeling kent).
- Voor nagenoeg alle regulingen zijn ondernemingen afgewezen, het meeste bij de BMKB en GO.
- Waarom er beperkt gebruik gemaakt wordt van de beschreven bestaande stimuleringsmaatregelen is verder uitgewerkt in de volgende sectie: knelpunten.

4. KNELPUNTEN

RAPPORT ECONOMISCHE STIMULERINGSMAATREGELEN

Knelpunten

- De hier onderstaande geconstateerde knelpunten hangen samen met de wijze waarop ondernemingen in de filmindustrie zijn georganiseerd en met de omvang van de sector. Producenten in de filmindustrie werken op projectbasis:
 - Er is in de regel een werkmaatschappij/ holding waar het vaste personeel (veelal een zeer beperkte staf) werkt en waarin de projecten worden ontwikkeld.
 - Voor elk nieuw project wordt vaak een nieuwe vennootschap opgericht. In elk geval wordt arbeid en kapitaal voor de duur van het project aangetrokken.

- A. Knelpunten bij Innovatie & Kennis regelingen die bijdragen in het verminderen van de lopende kosten van technologisch innovatieve bedrijven (zoals WBSO, RDA):**
 - Er zijn relatief weinig mensen in vaste dienst, waardoor de WBSO en dus de RDA beperkt inzetbaar zijn, voor zover er überhaupt sprake is van innovatieve projecten conform de definitie. De definitie van spur- en ontwikkelingswerk is gestoeld op technologische innovatie.
 - De Innovatiebox (een verlaging van de vennootschapsbelasting voor winsten behaald met projecten die onder de WBSO vallen) is niet toe te passen, aangezien het in de filmindustrie gaat het om de exploitatie van auteursrechten en niet om octrooien.
 - Een groot deel van de (innovatie)activiteiten van de filmsector valt buiten de definitie van technologische innovatie. De respondenten voeren volgens opgave de volgende innovatieve projecten uit:
 - Vernieuwing van het genre/ cross/ trans/ multi- mediale toepassingen (o.a. doorvertaling van het concept/ verhaal naar (interactieve) games/ boeken/ website/ lesmateriaal/ apps)
 - Innovatie in het productieproces of het distributiekanaal
 - Beeld Installaties
 - Green filmmaking

B. Knelpunten bij de Ondernemerschap regelingen die gericht zijn op het opheffen van financieringsproblemen voor (innovatieve), startende én snelgroeïende ondernemingen (zoals BMKB, GO)

- Deze generieke stimuleringsmaatregelen sluiten in de regel niet aan bij behoefte en werkwijze van de filmsector: Filmprojecten komen in de regel niet in aanmerking, want:
 - Dit zijn projecten en geen ondernemingen. Er zijn geen generieke stimuleringsmaatregelen gericht op projectmatige financiering.
 - De filmsector is een internationale sector. Er zijn geen generieke stimuleringsmaatregelen die zijn gericht op het aantrekken van buitenlands kapitaal naar Nederland.
 - Het rendementsprofiel is te laag of het risicoprofiel van filmprojecten is te hoog om aansluiting te vinden bij de gestelde eisen. Dit argument houdt ook verband met het hieronder genoemde benodigde sector kennis: wat men niet kent, wordt veelal als risicovol beschouwd.
- Deze regelingen worden via banken en participatiemaatschappijen ingezet. Bank en participatiemaatschappijen zetten de regelingen veelal pas in op het moment dat alle andere financiering- en investeringscriteria zijn ingevuld:
 - De bank of de participatiemaatschappij zal in eerste instantie de financiering/ en investeringspropositie beoordelen, naast de ondernemer, de onderliggende verwachte kasstroom (en rendement) en het onderpand. Indien al deze zaken goed zijn bevonden zal mogelijk in laatste instantie worden besloten om de lening of het risicokapitaal dat verstrekt wordt onder te brengen in een garantieregeling (zoals bijvoorbeeld BMKB, of Europees: via het Media Production Guraantee Fund). Er is voor de financiering van projecten in de filmsector veel specifieke sector kennis benodigd om op basis van deze criteria de propositie op waarde te kunnen schatten. Aangezien de filmsector qua omvang beperkt is, en zeker het gedeelte dat risicodragend gefinancierd zal worden, is de filmsector voor bancaire instellingen slechts matig interessant. De rentemarge op de beperkte te verstrekken financiering weegt niet volledig op tegen de investering die de bank of participatiemaatschappij moet doen in personeel en kennis om de filmsector goed te leren kennen.
 - Naast de benodigde kennis van de filmsector kosten de stimuleringsmaatregelen geld en tijd om deze in pasklare producten om te bouwen. Voor de inpassing van stimuleringsmaatregelen zijn specialisten benodigd, welke door de beperkte verdien capaciteit niet door banken worden ingezet om de filmindustrie te bedienen.

B. VERVOLG: Knelpunten behorende bij de regelingen die gericht zijn op het opheffen van financieringsproblemen voor (innovatieve), startende én snelgroeïende ondernemingen (zoals BMKB, GO)

- Banken zijn bij een langdurige relatie wel geïnteresseerd om werkkapitaalfaciliteit te verstrekken op holdingniveau, en in enkele gevallen om de te ontvangen gelden uit hoofde van de te ontvangen projectfinanciering voor te financieren.
- Als gevolg van de algemene economische situatie is de groei van bancaire kredietverlening aan het MKB in het algemeen gedaald. Nederlandse filmproducenten ondervinden, net als andere MKB-ondernemers, de gevolgen van strengere eisen ten aanzien van de kredietverstrekking (onderpand, borgstelling, lagere hoofdsom).

5. AANBEVELING

RAPPORT ECONOMISCHE STIMULERINGSMAATREGELEN

Conclusie:

- De buitenlandse stimuleringsmaatregelen (zoals in België en Duitsland) zijn bedoeld om de nationale AV-industrie te stimuleren, o.a. middels het aantrekken van buitenlands kapitaal en dit middels een bestedingsverplichting te laten besteden in de nationale economie.
- Geen enkele Nederlandse generieke stimuleringsmaatregel is primair ontwikkeld om buitenlands kapitaal voor projecten aan te trekken en geld (of het genoten voordeel) te laten besteden in de Nederlandse economie.
- De bestaande Nederlandse generieke stimuleringsmaatregelen bieden geen oplossing voor het concurrentienadeel dat de Nederlandse filmindustrie ondervindt, omdat de bestaande Nederlandse generieke stimuleringsmaatregelen zeer beperkt toepasbaar zijn en relatief weinig gebruikt worden in de project-gedreven filmindustrie.
- Doordat de bestaande stimuleringsmaatregelen in de filmindustrie zeer beperkt toepasbaar zijn ligt het niet voor de hand om een bestaande regeling aan te passen om het geconstateerde concurrentienadeel op te heffen. Om een bestaande regeling die nu al beperkt toepasbaar is in de filmindustrie uit te breiden met een bestedingsverplichting van productiekapitaal is inefficiënt en ineffectief.

Aanbeveling:

- **Ontwerp een nieuwe specifieke stimuleringsmaatregel die het geconstateerde concurrentienadeel dat de Nederlandse filmindustrie ten opzichte van het buitenland ondervindt opheft.**
- Een specifieke stimuleringsmaatregel kan bij succes mogelijk ook worden uitgebreid naar andere (creatieve) sectoren.

BIJLAGE: GENERIEKE STIMULERINGSMAATREGELEN ALS UITGEVOERD DOOR AGENTSCHAP NL

RAPPORT ECONOMISCHE STIMULERINGSMAATREGELEN

Financiering

Innovatie Prestatie Contracten (IPC)

Innovatieprestatiecontracten (IPC) is een subsidie voor samenwerkende mkb-bedrijven in dezelfde regio, keten of branche die een meerjarig innovatietraject uitvoeren. In een IPC-project werken tien tot twintig mkb-ondernemers maximaal twee jaar aan collectieve en 'eigen' innovaties onder aanvoering van een penvoerder. Een penvoerder is een organisatie die de belangen behartigt van ondernemers, maar zelf geen deel neemt aan de collectieve of 'eigen' innovaties. IPC-aanvragen worden beoordeeld en gerangschikt op de mate van innovatie en samenwerking. De aanvragen die hierop het best scoren worden gehonoreerd, voor zover de beschikbare subsidie dit toelaat.

IPC is thans gesloten

Van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie: ligt niet voor de hand
Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet

van toepassing op filmprojecten

Financiering

Regeling MKB innovatiestimulering topsectoren (MIT)

Het versterken van de innovatiekracht van het MKB binnen de topsectoren en het verzilveren van wetenschappelijke kennis en techniek zijn twee belangrijke doelstellingen van de overheid. Per topsector is hiervoor een bedrag beschikbaar. De Topsector Creatieve Industrie heeft 7 innovatiethema's/domeinen gedefinieerd:

- Innovatief materiaalgebruik ten behoeve van ontwerp
- Businessmodelinnovatie voor content-gedreven markten
- Virtuele omgevingen en sociale media als onderdeel van nieuwe dienstenconcepten
- Nieuwe product-dienstcombinaties op basis van big-data
- Storytelling, leren en gedragsverandering met en door digitale media
- Nieuwe vormen van samenwerking in

de creatieve netwerkeconomie

- Nieuwe waardesystemen voor consumptie en de antwoorden op de grand challenges.

De Topsector Creatieve Industrie heeft gekozen om in 2013 mkb-ondersteuning op de volgende manieren mogelijk te maken:

- 227 Kennisvouchers (totaalbudget maximaal 850.000 euro): thema's 1 t/m 7
- R&D-samenwerkingsprojecten, thema 1 t/m 5 (totaalbudget 1 miljoen euro)

Calls voor 2013 zijn gesloten.

Van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie: Ja
Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten.

Financiering

Eureka: het programma voor internationale marktgerichte R&D

Europese overheidsorganisaties werken in Eureka samen om bedrijven die nieuwe producten, processen en diensten willen ontwikkelen te ondersteunen. In Eureka kunnen landen (ook buiten de EU) in wisselende samenstelling samenwerken op voor hen prioritaire gebieden. Eureka biedt landen een platform om gezamenlijk een onderzoek- en innovatieagenda op te stellen en de instrumenten om deze te implementeren, Het is daarmee een brug tussen nationale innovatieprogramma's.

De doelgroep van Eureka is breed. Alle organisaties die marktgerichte R&D uitvoeren in alle technologie- en toepassingsgebieden kunnen gebruik maken van Eureka.

Doelstellingen Eureka

- Economische groei aanjagen door het stimuleren van technologische samenwerking tussen bedrijven.
- Het bedenken en implementeren van gezamenlijke oplossingen voor economische, strategische en

maatschappelijke vraagstukken.

Enkele veel gebruikte Nederlandse regelingen en programma's waar Eureka-projecten kunnen worden ingediend zijn: Eurostrars en het Innovatiekrediet. Eureka is complementair aan het Europese Zevende Kaderprogramma (KP7)

Van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie: Nee
Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten

Fiscaal

Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO)

Als de onderneming speur- en ontwikkelingswerk verricht in Nederland, dan kunnen de loonkosten hiervoor worden verlaagd. Dankzij de WBSO hoeft minder loonheffing af te worden gedragen over de loonkosten voor speur- en ontwikkelingswerk.

Fiscaal

Research en Development Aftrek (RDA)

Naast de WBSO en de loonkosten kunnen ook overige kosten en uitgaven voor speur- en ontwikkelingswerk worden verlaagd dankzij een aftrekpost voor aangifte inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting. De aftrekpost geldt bijvoorbeeld voor de kosten van prototypes, proefopstellingen en onderzoeksapparatuur. De aanvraag voor RDA dient tegelijk met de WBSO-aanvraag te worden ingediend. De verrekening van het daadwerkelijke voordeel vindt plaats via de belastingaangifte.

WBSO en RDA: Van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie: Ja
Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten

Fiscaal

Innovatiebox

Indien een octrooi of een Speur- en Ontwikkelingswerk (S&O)-verklaring voor de eigen innovatie is verkregen, dan komt de ondernemer in aanmerking voor belastingvoordeel. De Innovatiebox is een speciale tariefbox binnen de vennootschapsbelasting. De winst die in deze tariefbox valt wordt belast tegen een effectief tarief van slechts 5% in plaats van het toptarief van 25%. Dit betekent een winstvrijstelling van maximaal 80%. De winst moet voor minstens 30 procent het gevolg zijn van het verleende octrooi.

Belangrijk:

- De voordelen (royalties, verkoopwinsten) van de innovatie zijn pas laagbelast als de maakkosten van de innovatie zijn ingelopen;
- Met de Belastingdienst kan worden afgesproken hoe de winst bepaalt wordt die in de innovatiebox valt.

Er is in **2013** € 625 miljoen beschikbaar voor de Innovatiebox. Daarmee is het één van de grootste subsidieregelingen voor het Nederlandse bedrijfsleven.

Van toepassing voor MKB

ondernemingen in de filmindustrie: Niet voor de hand liggend

Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten

Garanties

Borgstelling MKB Kredieten (BMKB)

Borgstelling MKB Kredieten (BMKB, Starters BMKB en Innovatief BMKB) zijn bedoeld om de kredietverlening aan het Midden- en Klein bedrijf te stimuleren. Als de ondernemer onvoldoende zekerheden heeft voor een krediet bij de bank, dan kan de Nederlandse Staat voor hem garant staan tussen de 45% en 67.5%. Deze regeling is bedoeld voor bedrijven met maximaal 249 werknemers en voor zelfstandigen die een vrij beroep uitoefenen. Het gaat om leningen tussen € 100.000 en € 3.000.000. In totaal stelt de Nederlandse overheid een budget van € 1 miljard beschikbaar voor de BMKB.

De BMKB ziet toe op een financieringsbehoefte voor:

- Startende ondernemers (0 tot 3 jaar);
- Innovatieve ondernemers met een S&O verklaring;
- Gevestigde ondernemers met minder dan 250 FTE's in dienst;
- Ondernemingen met een jaaromzet van maximaal 50 miljoen euro of een balanstotaal tot 43 miljoen euro.

De BMKB regeling biedt een oplossing voor ondernemingen in zeer uiteenlopende situaties, bijvoorbeeld:

- R&D trajecten;
- Internationalisering;
- Marktintroductie;
- Bedrijfsovername;
- Groeikapitaal (investeringen in kapitaalgoederen, professionalisering, verhuizing, en ICT);
- Overbruggingsfinanciering De lening mag uitdrukkelijk niet worden aangewend voor beleggingsdoeleinden.

Garanties

Groeifaciliteit

Een bedrijfsovername, een 'buy out', expansie in het buitenland of groeifinanciering zijn situaties waarin de ondernemer doorgaans risicodragend vermogen nodig heeft. Dat blijkt niet altijd makkelijk te verkrijgen. Daarom heeft de overheid de garantie regeling Groeifaciliteit in het leven geroepen. Hiermee staat de

overheid garant voor 50 procent van het risico kapitaal van maximaal 25 miljoen euro.

BMKB en Groeifaciliteit: Van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie: Ja
Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten

Garanties

Garantie Ondernemingsfinanciering (GO)

De afgelopen jaren is het veel moeilijker geworden om een (middel)grote lening of garanties van uw bank te krijgen. De GO is daarop het antwoord van de overheid.

Zij staat voor 50 procent garant voor een lening van maximaal 50 miljoen euro. Hierdoor is de bank eerder bereid om een lening te verstrekken. De GO-regeling is gericht op (middel)grote ondernemers die krediet willen aantrekken in Nederland, Bonaire, Sint Eustatius of Saba.

Informatie

Business Angels Programma

Steeds meer starters verkrijgen kapitaal via informele investeerders, ook wel Business Angels genoemd. Aan de andere kant willen vermogende particulieren steeds vaker risico kapitaal verstrekken aan startende ondernemers. De overheid onderkent het belang van goede kennis en vaardigheden van ondernemers en investeerders. Hiervoor is het Business Angels Programma opgericht, dat

Agentschap NL uitvoert.

Het programma richt zich op:

- Het stimuleren van samenwerking tussen Business Angels netwerken;
- Organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten;
- Investment/investor readiness: het klaarmaken van investeerders en ondernemers voor de investering;
- Onderzoek en monitoring.

Business Angels Netwerk Nederland is een koepelorganisatie van bemiddelaars en koppelaars tussen ondernemers en particuliere investeerders. Doel is om informele investeringen optimaal beschikbaar en toegankelijk te maken voor ondernemers en investeerders in Nederland.

Financiering

Microfinanciering

Heeft de ondernemer moeite met het verkrijgen van krediet bij uw bank voor de (door)start van hun bedrijf? Dan kan microfinanciering uitkomst bieden.

Microfinanciering in Nederland bestaat uit een combinatie van coaching en krediet tot momenteel 50.000 euro.

De ondernemer moet ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel als eenmanszaak, vof, cv, stichting, vereniging, maatschap of bv. Ook moet hij beschikken over een uitgewerkt ondernemingsplan.

Bij aanvragen voor bv's is een particuliere borg nodig van directeur en eventuele aandeelhouder(s). Bij aanvragen voor een eenmanszaak of vof wordt hoofdelijke aansprakelijkheid gevraagd.

De bedrijfsactiviteiten moeten voornamelijk plaatshebben in Nederland.

GO, Business Angels Programma en Microfinanciering: Van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie: Ja
Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten

Financiering

Innovatiefonds MKB+

Met financiering uit het Innovatiefonds MKB + zijn ideeën beter en sneller om te zetten in rendabele producten, diensten en processen. Het fonds bouwt onder andere voort op financieringsinstrumenten als het Innovatiekrediet en de SEED Capital-regeling:

SEED Capital

De Seed Capital-regeling maakt het mogelijk dat investeerders technostarters en creatieve starters kunnen helpen hun technologische en creatieve kennis om te zetten in toepasbare producten of diensten. De regeling verbetert de risico-rendementsverhouding voor investeerders en vergroot de financieringsmogelijkheden voor technostarters en creatieve starters.

De Seed Capital regeling is bedoeld voor closed-end venture capital fondsen.

Fund of Funds

Fund-of-Funds verbetert de toegang tot de risicokapitaalmarkt ook voor snelgroeiende innovatieve ondernemingen. Dit onderdeel is

nog in ontwikkeling.

- Voorwaarde aan deelname is dat de ondernemer en investeerder de financiering terugbetalen als de ontwikkeling van het innovatieve product of dienst in technisch opzicht succesvol is verlopen. Het Innovatiefonds MKB+ kan deze innovatie-euro's vervolgens opnieuw investeren in een nieuwe geschikte aanvraag en zo in plaats van 1 ondernemer, meer ondernemers van krediet voorzien.
- Bij het inrichten van het fonds werkt het ministerie van Economische Zaken samen met bedrijven, brancheorganisaties en financiers. Agentschap NL is verantwoordelijk voor de uitvoering.

Innovatiefonds MKB+ (w.o Seed Capital): Van toepassing voor MKB

ondernemingen in de filmindustrie: Ja

Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten

Financiering

Finance for International Business (FIB)

De MKB-ondernemer heeft goede plannen voor de expansie van het bedrijf in China, India, Vietnam, Colombia of Zuid-Afrika. Met de FIB-regeling investeert de overheid op deal-bij-deal basis mee met een financier.

De overheid verstrekt 35 procent als lening (co-financiering). Het maximale bedrag dat de staat leent per onderneming per land, is 875.000 euro. Voor de dekking worden geen zekerheden gevraagd. Doordat de Staat mee financiert, zijn financiers makkelijker te vinden. Banken, participatiemaatschappijen en onder voorwaarden informal investors kunnen als co-financier de overige 65 procent verstrekken als zij voldoen aan een aantal voorwaarden zoals betrouwbaarheid en voldoende track record.

Hulp, informatie en advies

Starters International Business (SIB)

De ondernemer wilt als starter gaan exporteren. Internationaal ondernemen biedt nieuwe kansen, maar er komt heel wat bij kijken. Informatie, advies en collectieve promotie helpen de ondernemer om de

eerste stappen op buitenlandse markten tot een succes te maken. SIB is bedoeld voor mkb-ondernemers:

- Die geen of weinig ervaring hebben met zakendoen op buitenlandse markten;
- Die internationaal ondernemen vast willen inbedden in de structuur van hun onderneming;
- Die beschikken over een organisatie en voldoende middelen;
- Die tijd en geld willen investeren om daad werkelijk stappen over de grens te zetten.
- Met een adviseur maakt de ondernemer een actieplan en risico-inventarisatie. Bij SIB werkt Agentschap NL nauw samen met adviseurs van de Kamers van Koophandel, BNO, BUMA Cultuur, FHI, FME/CWM, HISWA, KVGO, Koninklijke Metaalunie, Modint en Syntens.

FIN en SIB: Van toepassing voor MKB ondernemingen in de filmindustrie: In zeer specifieke gevallen

Oplossing voor het het ondervonden concurrentienadeel ten opzichte van het buitenland op projectniveau: Nee, is niet van toepassing op filmprojecten

